

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind elaborarea și aprobarea rutelor turistice naționale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind elaborarea și aprobarea rutelor turistice naționale este elaborat de către Ministerul Culturii. Persoana responsabilă: Maria Verejan, consultantă principală, Direcția turism.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
La baza elaborării proiectului de Hotărâre de Guvern se regăsește art. 9 alin. 5 ¹ al Legii nr. 352 din 24-11-2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, publicată în Monitorul Oficial nr. 14-17 art. 40 din 02-02-2007 și acțiunea nr. 4 din Planul de acțiuni al Ministerului Culturii pentru anul 2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În Republica Moldova există rute turistice care au fost create fără a se ralia la niște principii și criterii speciale pentru a corespunde normelor de calitate și a răspunde necesităților vizitatorilor. Potențialii vizitatori ai obiectivelor turistice, în lipsa informației despre rutele elaborate și despre obiectivele ce pot fi vizitate în cadrul acestor rute, întâmpină anumite dificultăți, fiind lipsiți de posibilitatea de a-și organiza în mod independent călătoriile către anumite destinații turistice. În prezent, nu există niște criterii stabilite în legislație care ar trebui să stea la baza elaborării rutelor turistice naționale, vizitatorii nu au acces la informație despre rute și nici despre utilități. Crearea rutelor turistice naționale, fără a avea o bază legislativă, nu se raliază principiului legalității și sustenabilității, pe de altă parte, nu motivează actorii pieței turistice să creeze produse turistice competitive și de durată. Deseori, majoritatea autorilor prezintă doar schematic conectarea unor obiective turistice, fără a prezenta informație despre acestea, modalitatea de acces, timpul necesar pentru deplasare către un obiectiv sau altul, timpul recomandat pentru vizitarea obiectivelor, programul de activitate și modalitatea de vizitare a obiectivelor, programul excursiei, locurile de popas pentru odihnă sau servirea mesei, alte aspecte absolut necesare pentru organizarea și desfășurarea unei excursii. Art. 9 alin. 5¹ al Legii nr. 352 din 24-11-2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, prevede că, Normele metodologice privind elaborarea rutelor turistice naționale se elaborează de către Ministerul Culturii și se aprobă de către Guvern. De menționat că, un act normativ care să stea la baza elaborării rutelor turistice naționale, lipsește.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul a fost elaborat în vederea facilitării etapelor de elaborare, aprobare, înregistrare, promovare și amenajare a rutelor turistice naționale.

Condițiile care au impus necesitatea elaborării proiectului de act normativ, fiind stabilirea unor cerințe clare pentru înlesnirea creării rutelor turistice naționale competitive, care vor determina valorificarea acestora la cote maxime.

Prin adoptarea și implementarea actului normativ, se dorește impulsionearea activității turistice ca urmare a promovării obiectivelor turistice, prin intermediul rutelor elaborate și aprobate, astfel se vor pune în valoare obiectivele culturale, de artă, a moștenirii istorice, a patrimoniului cultural. Se știe că, dinamizarea activității turistice stimulează activitatea în alte cca 20 de ramuri conexe: transport, alimentație, servicii culturale și sportive, servicii de agrement, servicii medicale etc., ceea ce va contribui la impulsionearea activității economice și sociale, dar și la valorificarea inteligentă și durabilă a potențialului turistic al Republicii Moldova, creând un mediu favorabil pentru dezvoltarea unui produs turistic competitiv și sustenabil.

De asemenea, va contribui la dezvoltarea durabilă a localităților străbătute de rute, la realizarea unui cadru de cooperare între UAT de nivel I și II, deoarece potrivit art. 8 alin. (3) lit. b) al Legii nr. 352 din 24-11-2006, autoritățile administrației publice locale au atribuția să participe la elaborarea rutelor turistice în conformitate cu programele de dezvoltare a turismului, de asemenea, va crește circulația turistică în Republica Moldova, va contribui la promovarea destinațiilor turistice, prin organizarea de evenimente socio-culturale, și nu în ultimul rând, la dezvoltarea relațiilor de colaborare între agenții economici din cadrul unei rute turistice naționale. Dosarul rutei turistice naționale va include:

- 1) fișa tehnică a rutei;
- 2) fișa tehnologică a rutei;
- 3) pașapoartele obiectivelor turistice incluse în rută;
- 4) textul de control al rutei, varianta scurtă – 3-5 pagini, în funcție de mărimea rutei;
- 5) textul individual al rutei, varianta scurtă – 1-2 pagini;
- 6) avizul privind recomandarea de aprobare a rutei turistice, care trebuie să fie semnat de către una dintre entitățile menționate: asociație profesională din domeniul turismului, entitate academică care se ocupă de pregătirea sau formarea continuă a ghizilor de turism, instituție de învățământ superioară, care pregătește cadre în domeniul turismului, instituție cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural, în cazul în care vizează și obiective de patrimoniu;
- 7) declarație de asumare a răspunderii privind elaborarea anuală a unui raport privind monitorizarea rutei în anul precedent;
- 8) după caz, avizul administrațiilor gestionare a ariilor naturale protejate de stat și fondului forestier, conform cerințelor legislației de mediu și silvice.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu sunt aplicabile.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public nu a fost analizat, deoarece nu se referă la acțiunile de reformă structurală sau instituțională. Actul normativ propus nu produce efecte asupra funcționalității administrației publice în implementarea politicilor publice și a cadrului normativ.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Crearea rutelor turistice naționale vor impulsiona atragerea investițiilor pentru îmbunătățirea obiectivelor turistice, ceea ce la rândul său va conduce la dezvoltarea afacerilor mici și mijlocii și la o creștere a competitivității. Rutele turistice naționale bine definite și promovate, vor atrage mai mulți turiști, crescând astfel atractivitatea zonelor vizitate. Pentru a satisface cererea crescută, proprietarii de obiective turistice vor fi motivați să investească în modernizarea și extinderea infrastructurii, a serviciilor și a facilităților. Investițiile publice pot fi direcționate către îmbunătățirea accesului la obiective, crearea de noi atracții și promovarea durabilă a destinației. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor va crește calitatea experienței turistice, ceea ce va atrage turiști cu un venit mai mare, iar competitivitatea va fi sporită prin dezvoltarea de produse turistice unice și autentice, care să reflecte identitatea culturală și naturală a țării. Totodată, agenții economici vor fi încurajați să dezvolte servicii conexe turismului, cum ar fi: cazare, alimentație, transport, ghidaj turistic, etc. De asemenea, crearea de rute turistice naționale va necesita îmbunătățirea accesului la obiective, ceea ce va implica investiții în drumuri, indicatoare, parcuri și alte facilități de bază. Afacerile mici și mijlocii vor beneficia de creșterea numărului de turiști, ceea ce va duce la o diversificare a economiei locale și la crearea de noi locuri de muncă. Turiștii vor achiziționa produse și servicii locale, stimulând astfel economia regiunii.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Aprobarea Normelor metodologice va avea un impact pozitiv asupra sectorului privat. Activitatea de elaborare a rutelor turistice poartă caracter benevol. Impactul poate varia în funcție de o serie de factori, cum ar fi: tipul de rută, destinație și nivelul de dezvoltare economică a regiunii. De asemenea, vor fi create noi locuri de muncă și va fi diversificată activitatea economică a regiunii, zonele cu un singur motor economic pot iniția să dezvolte turismul ca o sursă suplimentară de venit. Promovarea unei regiuni prin intermediul rutelor turistice, poate atrage noi investitori și poate îmbunătăți percepția publică asupra acesteia.

4.4. Impactul social

Elaborarea Normelor metodologice privind elaborarea și aprobarea rutelor turistice naționale vor avea cel mai mare impact din punct de vedere social, deoarece crearea rutelor turistice naționale, va conduce iminent la valorificarea pe scară largă a obiectivelor turistice și a evenimentelor culturale, care, conform Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, constituie baza ofertei turistice. În plus, Republica Moldova fiind un stat multicultural și polietic, rutele turistice includ informația despre toate grupurile etnice din țară și culturile acestora, contribuind astfel la valorificarea acestora și diversificarea produselor turistice. Elaborarea Normelor metodologice reprezintă o strategie inovatoare și eficientă pentru a conserva și promova bogatul patrimoniu cultural al țării. Prin conectarea unor puncte de interes istoric, arhitectural, natural sau cultural într-un circuit coerent, vor fi generate venituri pentru comunitățile locale și, în același timp, va fi asigurată o mai bună protejare a monumentelor și a peisajelor. De asemenea, va avea un impact semnificativ asupra educației populației, la consolidarea identității naționale, la promovarea valorilor naționale, la dezvoltarea turismului durabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece nu încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat, deoarece nu are impact asupra discriminării de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Schimbările climatice reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale secolului XXI, iar impactul lor se resimte în toate sectoarele, inclusiv în turism. Gazele cu efect de seră și substanțele care afectează stratul de ozon joacă un rol crucial în acest proces, iar modul în care sunt gestionate rutele turistice are implicații directe asupra mediului și asupra viabilității acestei industrii. Crearea de rute turistice, deși poate stimula economia locală și aduce beneficii sociale, are un impact semnificativ asupra resurselor de apă, atât în ceea ce privește cantitatea, cât și calitatea. Acest impact depinde în mare măsură de modul în care sunt planificate și gestionate aceste rute. De asemenea, influențează asupra biodiversității, contribuind la supraexploatarea resurselor naturale (colectarea de plante, vânatul și pescuitul excesiv epuizează resursele naturale și afectează echilibrul ecologic), totodată construcția noilor obiective turistice, poate duce la distrugerea habitatelor naturale, fragmentând peisajul și reducând suprafețele disponibile pentru plante și animale. Impactul asupra resurselor regenerabile și neregenerabile, defrișările pentru construcția de cabane, drumuri și alte infrastructuri turistice, duce la degradarea calității solului, la pierderea biodiversității și la creșterea riscului de incendii forestiere. Creșterea consumului de apă potabilă pentru turiști și activități turistice, poluează resursele de apă cu deșeuri menajere și chimice. De asemenea, activitatea turistică, duce la creșterea consumului de combustibili fosili pentru transportul turiștilor și pentru funcționarea facilităților turistice. Totodată, construcția de infrastructură turistică duce la exploatarea crescută a mineralelor și la degradarea peisajului și a habitatelor naturale.

Aceste efecte pot fi înlăturate prin planificare și gestionare durabilă, prin educarea turiștilor, construirea de infrastructură ecologică, promovarea activităților turistice care nu perturbă fauna și flora, dezvoltarea ecoturismului, implicarea comunităților locale în procesul de planificare și gestionare a turismului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13-11-2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de act normativ va fi plasat pe paginile <https://particip.gov.md/>, <https://mc.gov.md/>, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100 din 22-12-2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610 din 03-07-2018.

Astfel, proiectul de act normativ va fi supus consultării publice prin:

- plasarea acestuia pe pagina www.particip.gov.md, precum și pagina oficială a Ministerului Culturii – www.mc.gov.md, la compartimentul “Transparență decizională”;
- transmiterea proiectului spre avizare și expertizare;

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei juridice și anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea proiectului de act normativ presupune modificarea Hotărârii Guvernului nr. 570 din 02-08-2023 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Instituției Publice Oficiul Național al Turismului, deoarece potrivit prezentului proiect, Oficiul Național al Turismului va aproba rutele turistice naționale.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Oficiul Național al Turismului prin intermediul Secției dezvoltare produs și infrastructură turistică va asigura implementarea proiectului.

Secretar de stat

Andrei CHISTOL